

SORTYMENTY DRZEWNE, LEŚNE I WIKLINA	NORMA BRANŻOWA Chrust brzozowy miotlarski i hutniczy	BN-74 9224-02
		Zamiat BN-63/9224-02
		Grupa katalogowa 0911

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy jest chrust brzozowy stosowany do wyrobu mioteli i w hutnictwie.

1.2. Określenia

1.2.1. Wady drewna - wg PN-79/D-01011.

1.2.2. Chrust - wg PN-85/D-02002.

2. PODZIAŁ I OZNACZENIE

2.1. Podział. W zależności od przeznaczenia chrust brzozowy dzieli się na:

- a) miotlarski,
- b) hutniczy.

2.2. Przykład oznaczenia chrustu brzozowego hutniczego:

CHRUST BRZOZOWY HUTNICZY BN-74/9224-02

3. WYMAGANIA

3.1. Wymiary - wg tabl. 1.

Tablica 1

Wymiary	Nazwa chrustu	
	hutniczy	miotlarski
Długość, cm	40 ± 200	50 ± 100
Średnica w grubszym końcu, cm	1,0 ± 7,0	0,5 ± 1,0

3.2. Sposób wyrabiania

3.2.1. Chrust miotlarski należy wyrabiać bez liści, w korze. Chrust powinien być pozyskiwany przede wszystkim w okresie spoczynku wegetacyjnego.

3.2.2. Chrust hutniczy należy wyrabiać w ciągu całego roku; może być korowany lub nie korowany i z liśćmi.

3.3. Jakość chrustu

3.3.1. Chrust miotlarski powinien być zdrowy, elastyczny i praktycznie prosty. Zgnilizna twarda i miękka oraz połamane pędy główne - niedopuszczalne.

3.3.2. Chrust hutniczy. Zgnilizna twarda - dopuszczalna, zgnilizna miękka - niedopuszczalna.

3.4. Formowanie wiązek

3.4.1. Chrust miotlarski należy wiązać w wiązki o średnicy 50 ± 5 cm i o długości do 100 cm. Do wiązania należy używać drutu miękkiego wg PN-67/M-80026, o średnicy nie mniejszej niż 1,4 mm lub wikliny niekorowanej wg BN-72 9225-02.

Chrust należy wiązać w odległości 1/3 długości wiązki od grubszego końca pędów głównych.

Chrust w wiązce powinien być ułożony grubszymi końcami pędów głównych w jedną stronę.

Grubsze końce w wiązce powinny być wyrównane tworząc jedną płaszczyznę czoła wiązki.

3.4.2. Chrust hutniczy należy wiązać w wiązki o średnicy 30 ± 5 cm i o długości do 200 cm.

Do wiązania należy używać drutu miękkiego wg PN-67/M-80026 o średnicy nie mniejszej niż 1,4 mm lub sznurka papierowego impregnowanego o grubości 5 mm. Pozostałe wymagania - wg 3.4.1.

4. PRZECHOWYWANIE

4.1. Układanie wiązek w stosy. Wiązki chrustu miotlarskiego i hutniczego należy układać w stosy wymiarowe o długości do 2 m - dla chrustu hutniczego i do 1 m - dla chrustu miotlarskiego. Wiązki należy układać warstwami poziomo, czołami na przemian do obu czoł stosu i ściśle pomiędzy 4 kółkami prostopadle wbitymi w ziemię. Pomiar u-

Zgłoszona przez Naczelny Zarząd Lasów Państwowych
 Ustanowiona przez Naczelnego Dyrektora Lasów Państwowych dnia 4 maja 1974 r.
 jako norma obowiązująca w zakresie produkcji i obrotu od dnia 1 stycznia 1975 r.
 (Dz. Norm. i Miar nr 25/1974 poz. 78)

kładanie należy przeprowadzać wg BN-75/9220-01. Przy pomiarze wysokości stosu, nie wlicza się nadmiaru na u-schnięcie i uleżenie, wynoszącego 10% jego wysokości. Dla chrustu przeschniętego nie stosuje się tego nadmiaru. Za chrust przeschnięty uważa się chrust składowany na otwartym powietrzu przez okres 3 do 4 miesięcy, licząc od chwili pozyskania.

Jednostką miąższości chrustu brzożowego jest metr sześcienny (m^3). Przy przeliczaniu objętości stosu V_p na miąższość stosu V należy stosować poniższe współczynniki zamienne:

- dla chrustu miotłarskiego - 0,20,
- dla chrustu hutniczego - 0,40.

4.2. Przechowywanie. Chrust brzożowy należy przechowywać w miejscach zabezpieczonych przed opadami atmosferycznymi i bezpośrednim działaniem promieni słonecznych.

5. BADANIA

5.1. Pobieranie próbek do badań. Z każdej partii wiązek chrustu brzożowego przeznaczonego do odbioru należy pobrać w sposób losowy 5% liczby wiązek, a z nich określić liczbę pędów wg tabl. 2.

Tablica 2

Liczność wiązek pobranych do badań sztuk	Liczność pędów pobranych do badań sztuk	Dopuszczalna liczba pędów niedobrych w próbce
2	14	3
3 ÷ 5	25	5
6 ÷ 15	45	8
16 ÷ 30	60	10
31 ÷ 80	80	15

5.2. Wykonanie badań. Każdy pęd chrustu pobrany z próbki do badań należy poddać sprawdzeniu na zgodność z 3.1, 3.2.1 i 3.3.1 przez oględziny. Sprawdzenie elastyczności chrustu miotłarskiego polega na uchwyceniu pędu głównego jedną ręką w grubszym końcu, a drugą odległości $1/3$ od cieńszego końca i zgięciu pod kątem 90° . Pęd główny przy zgięciu nie powinien wykazywać pęknięć ani trwałych odkształceń.

Każdą wiązkę pobraną do badań należy sprawdzić na zgodność z 3.4.

5.3. Ocena wyników badań. Partię chrustu brzożowego należy uznać za zgodną z wymaganiami normy, jeżeli liczba pędów niedobrych w próbce nie przekroczy dopuszczalnej liczby sztuk niedobrych podanych w tabl. 2 oraz jeżeli wszystkie wiązki chrustu pobrane do badań przejdą z wynikiem dodatnim przez badania na zgodność z 3.4.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę - Naczelny Zarząd Lasów Państwowych.

2. Istotne zmiany w stosunku do BN-63/9224-02

- powiększono średnicę głównych pędów chrustu hutniczego z 1,0 cm do 7,0 cm,
- powiększono długość chrustu hutniczego ze 150 cm do 200 cm,
- uściślono wymagania dla chrustu hutniczego i miotłarskiego,
- wprowadzono statystyczną kontrolę jakości do odbioru chrustu brzożowego.

3. Normy związane

- PN-79/D-01011 Drewno okrągłe. Wady
 PN-85/D-02002 Surowiec drzewny. Podział, terminologia i symbole
 PN-67/M-80026 Druty okrągłe ze stali niskowęglowej ogólnego przeznaczenia
 EN-75/9220-01 Surowiec drzewny. Podział, pomiar, obliczanie miąższości i cechowanie
 BN-72/9225-02 Materiały plecionkarskie. Pręty wiklinowe
4. Autorzy projektu normy - mgr inż. Stanisław Figiel - Naczelny Zarząd Lasów Państwowych, mgr inż. Stanisław Tucholski - Zjednoczenie Produkcji Leśnej "Las".
5. Wydanie 4 - stan aktualny; wrzesień 1988 - uaktualniono normy związane.